

KLAGANDE

1. Jägareförbundet Västmanland, 878000-3227
Brunnby Gård
725 97 Västerås

2. Nätverket Lo & Varg
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

3. Svenska Rovdjursföreningen, 883202-3264
Masthamnen
116 30 Stockholm

MOTPART

Länsstyrelsen i Västmanlands län
721 86 Västerås

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Värmlands läns beslut den 15 december 2016,
dnr 218-5987-16 (bilaga 1)

SAKEN

Licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen (1987:905)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Västmanlands län (länsstyrelsen) har beslutat om licensjakt efter två lodjur inom ett anvisat område. I beslutet anges att jakten får bedrivas under tiden 1 mars 2017 – 31 mars 2017, eller till dess att jakten avslutas. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad Jägareförbundet Västmanland anför

Jägareförbundet Västmanland överklagar beslutet och yrkar att jakten ska omfatta fem lodjur istället för två. Det anför i huvudsak följande.

Viltförvaltningsdelegationen i Västmanland beslutade i sin förvaltningsplan för stora rovdjur att miniminivån för lodjur ska vara tre familjegrupper, vilket motsvarar 17 lodjur, och att förvaltningsnivån ska vara fyra till fem familjegrupper. Syftet med förvaltningsnivån är att säkerställa att miniminivån inte understigs.

Inventeringsresultatet från 2015/2016 visade att antalet familjegrupper var 5,5 vilket motsvarar 30 lodjur. Inventeringsresultatet i såväl riket som i länet visar att lodjursstammen med råge har en gynnsam bevarandestatus.

Över länets miniminivå på tre familjegrupper och den nedre gränsen i förvaltningsnivån om fyra familjegrupper finns ett odefinierat spann på en familjegrupp. Från den nedre gränsen på förvaltningsnivån finns sedan ett utrymme på 1,5 familjegrupper, dvs. åtta lodjur upp till inventeringsresultatet om 30 lodjur. Åtta lodjur är således det utrymme för jakt som finns utan att varken minimi- eller förvaltningsnivån underskrids. Förbundet vill dessutom påpeka att inventeringsresultatet om 5,5 familjegrupper är det absolut minsta antal grupper, något som länsstyrelsen också indirekt påpekar i sitt

beslut. Beslutet om jakt efter två lodjur som länsstyrelsen har fattat grundar sig inte på gällande minimi- eller förvaltningsnivåer som gäller för länet. Man har inte följt den beslutade förvaltningsplanen för stora rovdjur.

Länsstyrelsen och förbundet är överens om att ett led i att skapa och bygga långsiktigt förtroende för lodjursförvaltningen är att verkställa den regionalt beslutade förvaltningsnivån. Förbundet menar dock att länsstyrelsen inte lever upp till denna intention i sitt beslut. Förbundet delar visserligen länsstyrelsens avsikt att med god marginal ligga över miniminivån och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt i linje med länets förvaltningsmål. Förbundet anser dock att länsstyrelsen inte lever upp till det i sitt beslut genom att endast tillåta jakt på två lodjur när utrymmet för jakt är åtta lodjur. Länsstyrelsens syfte att stabilisera populationen kan inte uppnås med en avskjutning på endast två lodjur. Betydligt fler lodjur måste skjutas för att syftet ska uppnås.

Förbundet vill särskilt påpeka att lodjur är en småviltart där 76 procent av lodjurshonorna i Bergslagen blir könsmogna och föder ungar under sitt andra levnadsår. Risken för en avgörande påverkan på lodjursstammen genom att för många vuxna hondjur fällt är därför liten.

Länsstyrelsens beslut kommer innebära att lodjursstammen nästa år kommer att öka ytterligare över de av delegationen beslutade nivåerna. Förbundet anser att man mycket väl kan dra paralleller till Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 30 december 2016 angående vargförvaltningen där det slås fast att det är beslutade förvaltningsplaner som ska gälla och att de socioekonomiska aspekterna ska tillmätas betydelse. Enligt inventeringsresultatet är det uppenbart att antalet lodjur i länet överstiger de beslutade nivåerna. Förbundet är införstådd med att det kan vara svårt att gå ner till dessa nivåer på ett år varför förbundet nu yrkar att jakt meddelas efter fem lodjur, trots att utrymmet för jakt är åtta djur. Det noteras även att länsstyrelsen inte har

beslutat om någon skydds jakt under de senaste åren. Skulle ett sådant beslut behöva tas under det närmaste året torde det finnas utrymme utan att de beslutade minimi- och förvaltningsnivåerna underskrids.

Vad Nätverket Lo & Varg anför

Nätverket Lo & Varg överklagar beslutet och yrkar, som det får förstås, att det ska upphävas. Det anför i huvudsak följande.

På grund av dåliga spårningsförhållanden vid den senaste inventeringen är osäkerheten allt för stor när det gäller lodjursstammens storlek idag. Tveksamheter inför besluten om jakt kan tydligt märkas hos samtliga länsstyrelser, dels genom uttalanden i media, dels vid egna möten där frågan behandlats.

I dagsläget finns inte några särskilda skäl för att göra undantag och tillåta licensjakt på lodjur. Det kan finnas enskilda s.k. problemdjur som återkommer till samma fårbesättningar men för dessa finns möjlighet till skydds jakt. Lodjur är överlag inte något problem för samhället och dess invånare. De få angrepp som sker på lösa jakthundar handlar mer om självförsvar än rena anfall. Lodjur har en låg förökningstakt och detta bör också avvägas i beslut om jakt. Skador på stammen tar lång tid att reparera. Att nu stoppa lodjursstammens tillväxt genom jakt framstår som både kortsiktigt och ekologiskt klandervärt.

I Skandinavien börjar brunsten i slutet av februari och håller på fram till början av april. Högbrunsten och de flesta parningarna sker i mitten av mars. All jakt på vuxna lodjur som bedrivs under parningstiden är mycket kännbar för artens tillväxt.

Ungdödligheten hos lodjur är generellt sett stor. Drygt hälften av ungarna dör före ett års ålder. I norr är tjuvjakt omfattande och även påkörda lodjur

inräknas i lodjursbeståndet. Ingen kan med säkerhet säga hur många lodjur som finns i Sverige idag. Lodjurspopulationen var som störst omkring 2008/2009 med 290 inventerade familjegrunder och som lägst 2013/2014 med 142 familjegrunder. De senaste två åren har populationen ökat i Sverige. Denna positiva utveckling är en följd av att jakt på lodjur inte har varit tillåten. Att avbryta denna utveckling vore förödande och helt onödigt.

Vad Svenska rovdjursföreningen anför

Svenska rovdjursföreningen överklagar beslutet och yrkar att det upphävs. Den anför i huvudsak följande. I länet orsakar lodjuren i endast väldigt liten omfattning skador på tamdjur. Det är därför inte befogat med någon lodjursjakt.

Lodjurspopulationen är känslig för jakt och har över tiden varierat kraftigt på grund av de samlade effekterna av legal och illegal jakt. Jakt efter rovdjur påverkar populationen kraftigt då könsmogna vuxna riskerar att fällas.

Efter en topp på 290 familjegrunder 2008/2009 har lodjursstammen minskat till knappt hälften 2013/2014. Då stoppades licensjakt efter lodjur i det Mellnersta rovdjursförvaltningsområdet. I renskötellänen tilläts licensjakt år 2016 då 44 lodjur rapporterades fällda. Genom att redan nu återuppta licensjakten även i Mellansverige finns risk att återhämtningen bryts och i värsta fall vänds till en ny minskning.

Risken är uppenbar att betydande licens- och skyddsjakt efter lodjur kommer att beslutas nu i vinter av länsstyrelserna i renskötellänen, dvs. det Norra rovdjursförvaltningsområdet. Där är lodjurspopulationen dubbelt så stor. En reducering av lodjursstammen i dessa områden, där skador på ren är uppenbar, är också förenlig med undantagsbestämmelserna i jaktlagstiftningen. Därför måste den nu överklagade licensjakten ses i ett nationellt perspektiv. Föreningen vill i sammanhanget uppmärksamma om den uppen-

bara risk som finns med regional rovdjursförvaltning där separata beslut tas utan nationell helhetssyn. Det är stor risk för att den nu överklagade licensjakten i kombination med mer befogad jakt i norra Sverige, medför att lodjurspopulationen i Sverige åter hamnar under gränsen för gynnsam bevarandestatus.

Vad länsstyrelsen anför

Länsstyrelsen vidhåller sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering av licensjakt på lodjur

Av 23 c § jaktförordningen framgår att förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. lodjur ska kunna tillåtas, är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former. Bestämmelsen i 23 c § jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

EU-domstolen har i dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 (Europeiska kommissionen mot Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet.

Av den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen, som också slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, Europeiska kommissionen mot Malta), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget.

Förvaltningsrättens bedömning

Enligt bilaga 4 till art- och habitatdirektivet omfattas lodjur av det strikta skyddssystem som följer av direktivet.

Högsta förvaltningsdomstolen har i beslut den 30 december 2016 i mål 2406-2408-16 och 2628-2630-16 funnit att det är möjligt att tillåta jakt med stöd av undantagsregeln i 16.1 e i art- och habitatdirektivet. Mot den bakgrunden finner förvaltningsrätten att det är möjligt att besluta om licensjakt även på lodjur, om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda.

Syftet med den beslutade jakten/Annan lämplig lösning

Även om något särskilt syfte inte är föreskrivet som ett villkor enligt 23 c § jaktförordningen eller artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet, måste det finnas ett angivet syfte för att en meningsfull prövning av frågan om undantaget är proportionerligt eller om det finns någon annan lämplig lösning på det aktuella problemet ska kunna göras. Vid prövning av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (se Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 30 december 2016 i mål 2406-2408-16 och 2628-2630-16 och Kammarrätten i Stockholms dom den 14 november 2014 i mål nr 3273-13). Förvaltningsrätten har därmed inledningsvis att ta ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett i sitt beslut till stöd för licensjakt kan anses acceptabla i sig.

I beslutet anger länsstyrelsen att syftet med licensjakten är att stabilisera populationen inom länets beslutade förvaltningsnivå för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar lodjursförvaltning, förbättra möjligheten för samexistens och på det sättet bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Länsstyrelsen anger att licensjakt tillsammans med andra åtgärder, kan bidra till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

Länsstyrelsen framför att licensjakt kan, tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar, bidra till att minska konflikten mellan människa och lodjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt och nationellt anpassad. Förtroendet är därför enligt länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i länet på lång sikt.

Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta länsstyrelsens bedömning av de angivna förutsättningarna, dvs. att licensjakt kan minska såväl konflikten mellan människa och rovdjur samt bibehålla en hög acceptans för lodjur och rovdjursförvaltningen. Mot den bakgrunden bedömer förvaltningsrätten att de angivna syftena i sig är acceptabla syften. Vidare bedömer förvaltningsrätten att licensjakten får anses vara ändamålsenlig mot bakgrund av de syften som angetts för beslutet.

Förvaltningsrätten har härefter att bedöma om det finns någon annan lämplig lösning än licensjakt för att uppnå dessa syften.

I det överklagade beslutet har länsstyrelsen redogjort för andra lösningar än licensjakt och bedömt att lämpliga sådana saknas. En sådan skulle såsom länsstyrelsen angett, kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser dock inte att en sådan lösning är lämplig. Förvaltningsrätten instämmer i den bedömningen. Kriteriet härom är således uppfyllt.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten i dess naturliga utbredningsområde. Närverket Lo & Varg har ifrågasatt inventeringsresultaten och huruvida lodjursstammen i Sverige har en gynnsam bevarandestatus. Närverket Lo & Varg samt Svenska rovdjursföreningen har vidare anfört att den beslutade jakten kan förväntas försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus.

Av Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt efter lo till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län (NV-06586-16) framgår att den uppskattade populationen av lo i Sverige består av 1 314 individer. Referensvärdet för lodjur i Sverige har fastställts till 870 individer. Vidare framgår att samtliga rovdjursförvaltningsområden uppnådde och översteg sina fastsatta minimivåer. Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta dessa uppgifter och anser att Naturvårdsverkets uppgifter i nämnda delar måste vara utgångspunkten i bedömningen. Mot denna bakgrund, och med hänsyn till att lodjursstammen är spridd över stora delar av landet konstaterar förvaltningsrätten att de delmål som uppställts i den nationella förvaltningsplanen är uppnådda (se Naturvårdsverket, Nationell förvaltningsplan för lodjur förvaltningsperioden 2014-2017). Förvaltningsrätten instämmer därför i länsstyrelsens bedömning om att den svenska lodjursstammen har en gynnsam bevarandestatus.

Vad avser det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet framgår av Naturvårdsverkets beslut om fastställande av minimivåer för lo gällande rovdjursförvaltningsområden och län (NV-00552-14) att beslutad minimivå för förvaltningsområdet har fastställts till 62 föryngringar. Den senaste inventeringen 2015/2016 visade på 85 föryngringar i förvaltningsområdet.

Av länsstyrelsens beslut framgår att länen i det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet har kommit överens om att det gemensamma jaktuttaget år 2017 inte ska vara större än att förvaltningsrådets lodjurspopulation förväntas ligga kvar på ungefär samma nivå som inventeringsresultatet 2015/2016. Modelleringen ger då ett möjligt jaktuttag på cirka 40 lodjur i förvaltningsområdet.

När det gäller de regionala förutsättningarna har Västmanland län en beslutad miniminivå om tre föryngringar. Den senaste inventeringen av lodjur i länet visade på 5,5 föryngringar. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ett jaktuttag om två lodjur inte kommer att påverka länets lodjurspopulation i någon större utsträckning på lång sikt och att det finns utrymme för skyddsjakt, om behovet skulle uppstå. Förvaltningsrätten instämmer i den bedömningen.

Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar förvaltningsrätten att lodjursstammen såväl nationellt som regionalt överstiger de av Naturvårdsverkets beslutade referens- och miniminivåerna. Med hänsyn till det beslutade jaktuttaget om två lodjur anser förvaltningsrätten att det inte framkommit något som tyder på att Naturvårdsverkets riktlinjer riskerar att underskridas. Förvaltningsrätten bedömer därför att den beslutade licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken regionalt eller nationellt.

Det har inte framkommit att lodjursstammen är genetiskt sårbar eller att nu beslutad licensjakt på annat sätt riskerar lodjursstammens sammansättning. Förvaltningsrätten finner därför att jakten även är lämplig med hänsyn till lodjursstammens storlek och sammansättning.

Jägareförbundet har framfört att det finns utrymme för licensjakt efter åtta lodjur. Förvaltningsrätten konstaterar dock att förbundet har baserat denna

beräkning utifrån den lägre nivån av länets förvaltningsmål om fyra till fem familjegrupper. Förvaltningsrätten anser dock inte att det är felaktigt att beräkna jaktuttaget mot bakgrund av den högre satta nivån och att utrymmet för jakt därmed skulle kunna bli lägre än vad förbundet anfört. Förvaltningsrätten anser vidare att det vid beslut om licensjakt bör finnas ett säkerhetsutrymme för bl.a. skyddsjakt eller andra oförutsedda händelser som kan påverka lodjursstammens population. I det överklagade beslutet har länsstyrelsen bedömt att ett jaktuttag om två lodjur kommer att få lodjurspopulationen att hamna mellan fyra till fem familjegrupper, i enlighet med förvaltningsplanen. Länsstyrelsen har även bedömt att licensjakt inte kommer påverka länets lodjurspopulation i någon nämnvärd utsträckning långsiktigt och att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå. Förvaltningsrätten finner inte anledning att ifrågasätta länsstyrelsens bedömning i denna del. Förvaltningsrätten finner därför inte skäl att utöka jaktuttaget på det sätt som förbundet har yrkat.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller såväl tidsmässiga som geografiska avgränsningar. Beslutet har dessutom förenats med en rad villkor rörande bl.a. jaktledares ansvar och under vilka förhållanden som jakt får bedrivas. Beslutet inkluderar även krav på skyndsam rapportering av fällda eller påskjutna djur. Det krävs också kontinuerlig kontroll av om tilldelning återstår i jaktområdet.

Förvaltningsrätten bedömer att beslutet om licensjakt uppfyller kravet om såväl selektivitet som under strängt kontrollerade former.

Nätverket Lo & Varg invänt mot jakttiden som har angetts i beslutet och framfört att all jakt på lodjur under parningstiden är mycket känbar för artens tillväxt. Förvaltningsrätten konstaterar dock att det av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt

efter lo (NFS 2010:15) 3 § andra stycket framgår att länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo, med undantag från det Norra förvaltningsområdet, får gälla perioden från och med den 1 mars till och med den 31 mars. Länsstyrelsen har således haft fog för sitt beslut vad avser den beslutade jakttiden. Vad Nätverket Lo & Varg har framfört i denna del kan inte föranleda någon annan bedömning.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att länsstyrelsen har grund för sitt beslut om licensjakt efter två lodjur eftersom samtliga kriterier för licensjakt bedöms vara uppfyllda. Förvaltningsrätten anser dock inte att det finns utrymme att utöka jaktuttaget. Den av länsstyrelsen beslutade licensjakten bedöms vara proportionerlig i förhållande till lododjursstammens storlek och sammansättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1C (se bilaga 2).

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED] och [REDACTED] deltagit.

[REDACTED] har föredragit målet.

Bilaga 1

Beslut om licensjakt efter lodjur i Västmanlands län 2017

Beslut

Länsstyrelsen i Västmanlands län beslutar om licensjakt efter högst två (2) lodjur i Västmanlands län 2017.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

När får jakten bedrivas?

Jakten får bedrivas från och med den 1 mars 2017 till och med den 31 mars 2017 eller den tidigare tidpunkt då Länsstyrelsen avlyser jakten.

Tilldelning och jaktområde

Jaktområde: Omfattar Västmanlands län norr om E18, se karta (bilaga 1).
Jakt får endast ske inom angivet område och i enlighet med villkoren i detta beslut.

Tilldelning: Högst två (2) lodjur får fällas totalt inom jaktområdet.
Alla lodjur får fällas oavsett djurets kön och ålder. Ungdjur bör dock av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom länet, eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen, via SMS samt på hemsidan (www.lansstyrelsen.se/Vastmanland).

Villkor för bedrivande av licensjakt efter lodjur 2016

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut.

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god

jaktetik och att all hundanvändning ska präglas av detta. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlagen (1987:259) som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att *djur inte får överansträngas*.

Söka efter spår

För att söka efter lodjursspår får motordrivet fordon användas på befintligt vägnät och på befintliga skoterleder, om fordonet färdas på väg eller skoterled som återfinns på lantmäteriets karta i skala 1:50 000.

Detta undantag innebär att sökande längs med väg eller skoterled får ske för så kallad ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Undantaget ger inte heller rätt att med motordrivet fordon söka efter lodjursspår före den 1 mars 2017.

Länsstyrelsen erinrar om att skjutvapen enligt 22 § jaktförordningen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng.

Tillåtna jaktmedel

I 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur.

Jakt med fångstredskap är inte tillåtet

När på dygnet får jakt genomföras?

Lodjur får bara jagas fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Vilka får utföra jakten?

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur på det jaktområde där han/hon har jakträtt, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska enligt 49 § jaktförordningen registrera sig i Naturvårdsverkets Jägarregister.

Jaktledarens ansvar

I 7 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:15) för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur specificeras jaktledarens ansvarsområden gällande lodjursjakten.

- Jaktledaren ansvarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för att jakten efterlevs.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle och minst en gång i timmen under pågående jakt hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905). Hund som används vid eftersök av påskjutet lodjur bör vara särskilt tränad i att spåra lodjur.
- Jaktledaren ska informera varje jakttagare om att han eller hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han eller hon årligen före jakten bör ha förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han eller hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter lodjur.
- Jaktledaren ska informera varje jakttagare om riskerna för skadskjutning av lodjur, uppmana jakttagarna att vid jakt med kulgevär endast skjuta med stöd och att endast skjuta mot stillastående lodjur med rena sidoskott samt, vid jakt med hagelvapen, inte skjuta på avstånd över 20 meter.
- Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fällt lodjur till Länsstyrelsen i enlighet med 5 b § jaktförordningen (1987:905), att rapportering av fällt lodjur ska ske snarast och senast inom en timme från den tidpunkt då djuret fällts och att rapportering av påskjutet lodjur ska ske snarast.

Hantering av aktuell tilldelning samt anmälan om fällt eller påskjutet lodjur

Den som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Anmälan till länsstyrelsen om fällt eller påskjutet lodjur ska ske *snarast, senast inom en timme efter fällt eller påskjutet lodjur.*

Påskjutning definieras enligt föreskrifter i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo enligt följande: *Skott har avlossats mot lodjur med avsikt att fälla detta och det kan inte uteslutas att skottet har träffat lodjuret, men lodjuret har inte fällts.*

För meddelande om återstående tilldelning, ring: **010-2249395** (telefonsvarare)

För att få SMS om återstående tilldelning: Gå in på Länsstyrelsens hemsida under "Licensjakt efter lodjur" och anmäl dig i formuläret.

För anmälan om fällt eller påskjutet lodjur, ring: **010-2249302**

Vid anmälan ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till skytten
2. Namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare
3. När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
4. Var lodjuret fällts (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000)
5. Djurets kön och ålder, om det är möjligt att fastställa

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsman kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

Lodjur som faller där lodjursjakt inte får ske tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

Platsundersökning och eftersök av påskjutet lodjur

Den som påskjutit lodjur ansvarar tillsammans med jaktledaren för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att det påskjutna lodjuret är skadat. Eftersök ska genomföras tills dess:

- 1 djuret påträffats dött
- 2 djuret påträffats skadat och avlivats
- 3 vid jakt med kulvapen, kulans anslagsplats eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats
- 4 djuret inte kan anträffas

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsman och tillsammans med besiktningsmannen och den som påskjutit lodjuret genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningsmannen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett *Påskjutet lodjur – platsundersökning och eftersök*.

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur avräknas såvida det inte har påvisats genom fältkontrollen att djuret är oskadat.

Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningsman besiktar samtliga fällda lodjur. Besiktningsmannen fyller tillsammans med skytten i blankett *Registrering av fälld lo* och blankett *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo*.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsman.

Om besiktningsmannen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. Om skytten på besiktningsmannens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats eller om denna inte kan återfinnas eller om skytten vägrar att visa djurkroppen eller att lämna ifrån sig alla proverna, tillfaller hela lodjuret staten. Besiktningsmannen tar vid besiktning ett hudprov (cirka 1 x 4 cm) och märker lodjursskinnet med ett mikrochip vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Märkningen fungerar som ett bevis på att djuret fällts lagligt.

Flådd kropp inklusive huvudet och testiklar sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) genom besiktningsmannens försorg. Flådd kropp ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur. Del av skinn som är eller kan misstänkas vara angripet av skabb ska också skickas in. Delarna skickas i två försändelser där hudprovet skickas separat och övriga delar skickas tillsammans. I varje försändelse bifogas en kopia av blanketten *Registrering av fälld lo*. I försändelsen av djurkroppen ska även bifogas en kopia av blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo*.

Lodjur, alternativt delar av lodjur, som inte märks enligt bestämmelserna ovan tillfaller staten.

Jakträttshavarens rätt till delar av lodjuret

Under förutsättning att ovanstående uppgifter har rapporterats, att samtliga prover har samlats in samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller skinnet av det fällda lodjuret jakträttshavaren. Jakträttshavaren får överlåta ett fällt lodjur till annan person.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter jakträttshavaren, alternativt den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till, kan få detta tillbaka mot en avgift. Önskas kraniet tillbaka ska detta anges särskilt på blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo*. Kraniet märks med mikrochip av SVA.

Försäljning av skinn och kranium

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från förbudet genom ett CITES-intyg. CITES-intyget gäller för handel inom EU. För export av lodjur eller produkter av lodjur till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd från Jordbruksverket. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Beskrivning av ärendet

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 2015/2016 fanns 273,5 familjegrupper av lodjur i Skandinavien (274 familjegrupper, varav en delas med Finland). Detta är en ökning med 41 familjegrupper jämfört med 2014/2015. Av familjegrupperna återfanns 52 i Norge och 221,5 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta cirka 1314 djur. De 273,5 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1624 lodjur. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet inventerades 85 familjegrupper, vilket motsvarar cirka 467 lodjur. Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningskoefficient.

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition En

hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik beslutades i stora drag av riksdagen 2001, efter regeringens förslag i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik, där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, fördelade på de biogeografiska områdena alpin (140 individer) och boreal (730 individer). Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

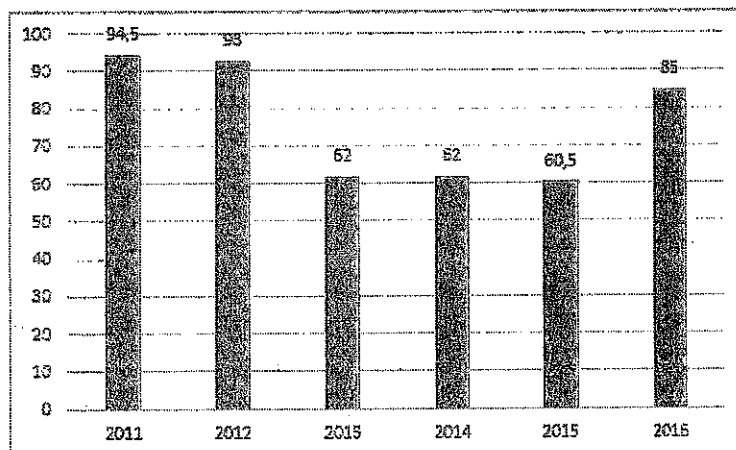
I ett pressmeddelande den 16 december 2013 menade Naturvårdsverkets generaldirektör följande: "Rovdjursstammarna behöver marginal för att inte förlora gynnsam bevarandestatus. Därför behöver vi ha fler rovdjur än referensvärdet. Man kan likna referensvärden med en varningslampa. Om antalet rovdjur närmar sig referensvärdet kan arten hotas. Har vi inte kontroll på detta kan det få konsekvenser där det till och med kan bli svårt med skydds jakt."

Lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men också på att det vissa år är svårt att inventera, på grund av brist på bra spårnö.

Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer, i mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tätheten av rådjur som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i området.

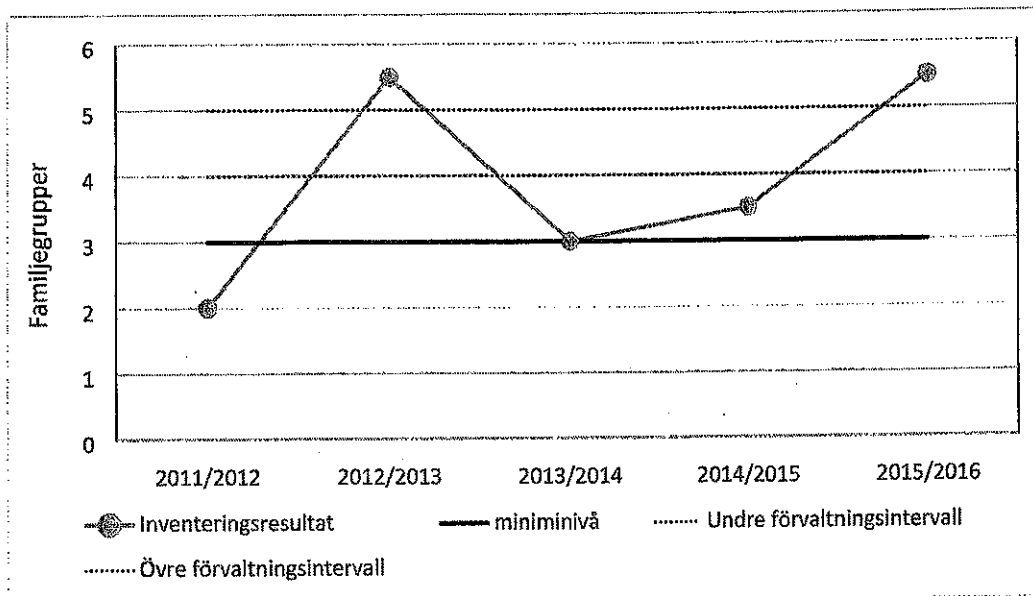
Enligt Viltskadecenters sammanställning konstaterades 112 familjegrupper av lodjur i norra rovdjursförvaltningsområdet säsongen 2015/2016. Samtidigt inventerades 85 familjegrupper i mellersta och 24,5 familjegrupper i södra förvaltningsområdet. Halva familjegrupper uppstår när en familjegrupp rör sig över länsgränser och därmed delas mellan olika län. Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för mellersta rovdjursförvaltningsområdet är 62 föryngringar (familjegrupper) per år (NV-00552-14). Detta motsvarar cirka 341 lodjur. De senaste inventeringssäsongerna har antalet familjegrupper i mellersta förvaltningsområdet varierat mellan 94,5 och 60,5 föryngringar (figur 1).

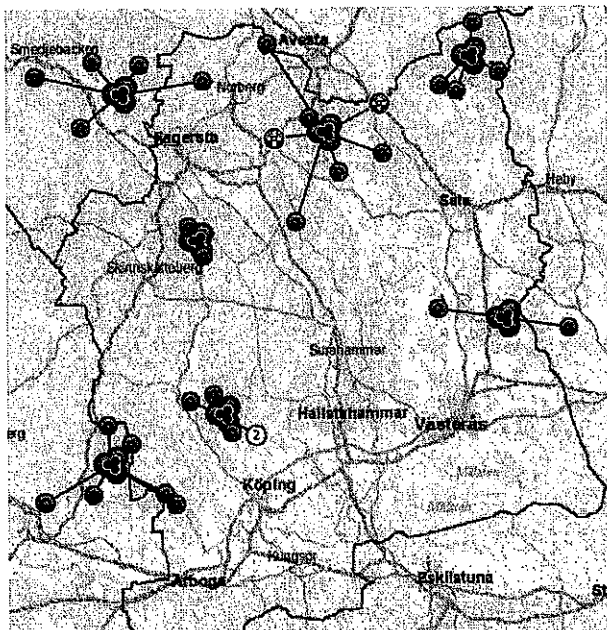
Figur 1. Antalet lodjursföryngringar i mellersta rovdjursförvaltningsområdet åren 2011-2016.

Lodjursstammens storlek, utveckling och utbredning i länet

Antalet konstaterade familjegrupper i Västmanlands län har de senaste åren varierat (figur 2). Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer. Inventeringsresultatet från 2015/2016 visar att antalet familjegrupper är 5,5 vilket motsvarar en population på cirka 30 lodjur. Familjegrupperna i länet förekom 2015/2016 norr om E18 men lodjur kan hittas i hela länet (figur 3).

Figur 2. Resultatet av lodjursinventeringen i Västmanlands län under perioden 2011/2012-2015/2016. Länets förvaltningsintervall är av Viltförvaltningsdelegationen satt till 4-5 föryngringar per år (streckade linjer). Miniminivån i länet motsvarar 3 föryngringar (röd linje).

Figur 3. Lodjur finns spridda i stora delar av Västmanlands län. Kartan visar inventeringsresultaten från säsongen 2015/16.

Antalet lodjur som kan fällas

I "Prognoser för lodjurspopulationen 2017 och 2018 i Sverige vid olika beskattningsnivåer" beräknar lodjursforskaren Henrik Andréén effekterna av jakt på lodjurspopulationen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Tillväxttakten i

lodjurspopulationen i förvaltningsområdet beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region.

De åtta länen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet har kommit överens om att det gemensamma jaktuttaget 2017 inte ska vara större än att förvaltningsområdets lodjurspopulation förväntas ligga kvar på ungefär samma nivå som inventerings-säsongen 2015/2016. För att populationen ska ligga kvar på ungefär 85 (66-107) kvalitetssäkrade föryngringar, cirka 467 lodjur, ger modelleringen ett möjligt jaktuttag 2017 på cirka 40 lodjur i förvaltningsområdet. Detta innebär vidare att utöver licensjakten även finns utrymme för skyddsjakt under 2017, om behovet skulle uppstå. Endast ett lodjur har under 2016 avlivats vid skyddsjakt i förvaltningsområdet. Ett jaktuttag på 50 lodjur under 2017 ger exempelvis cirka 83 (65-105) familjegrupper inventeringssäsongen 2017/2018, att jämföra med miniminivån på 62 familjegrupper.

Samverkan inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet

I enlighet med propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverket beslut om miniminivåer för lodjur, respektive länens förvaltningsplaner, samt gällande författningar. Länsstyrelserna i det mellersta förvaltningsområdet har haft ett flertal möten för att diskutera förutsättningarna för, och målsättningarna med, licensjakt efter lodjur. Samråden har även gällt utformning av beslut och det praktiska genomförandet av licensjakten.

Motivering till beslutet

Möjligheten att medge licensjakt efter lodjur är starkt begränsad och jakt kan endast ske om det finns stöd i något av de undantag som finns reglerat enligt nedan (se under rubriken Bestämmelser som beslutet grundas på). Nedan följer Länsstyrelsens redogörelse för licensjaktens skäl och syften, samt vilken omfattning och utformning jakten ska ha för att vara lämplig och ändamålsenlig.

Den övergripande målsättningen för förvaltningen av lodjur är att lodjursstammen ska ha gynnsam bevarandestatus samtidigt som det inte blir påtagligt svårare att hålla tamdjur och att hänsyn tas till de människor som lever och verkar i rovdjurstäta områden. I praktiken innebär det att alla förvaltningsåtgärder som vidtas, inklusive licensjakt, syftar till denna samexistens mellan människa och lodjur.

Licensjaktens syften

Syftet med att besluta om licensjakt i Västmanlands län är att stabilisera populationen inom länets beslutade förvaltningsmål. Detta för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar lodjursförvaltning, förbättra möjligheten för samexistens och på detta sätt bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december

2013 att anta propositionen "En hållbar rovdjurspolitik". Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Uppnå syftet med jakten

Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Västmanlands län på lång sikt.

Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Västmanlands län, antagen av Viltförvaltningsdelegationen den 13 november 2014, samt den av Viltförvaltningsdelegationen beslutade förvaltningsnivån för lodjur, beslut från den 13 november 2014 (dnr 218-5656-14), är regionalt betydelsefulla dokument för rovdjursförvaltningen i länet. Ett led i att skapa och bygga ett långsiktigt förtroende för rovdjurs- och här specifikt lodjursförvaltningen är att verkställa den regionalt beslutade förvaltningsnivån, uttryckt i ett intervall av, 4-5 föryngringar i Västmanlands län. Att med god marginal ligga över miniminivån och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligger i linje med länets beslutade förvaltningsmål.

Socioekonomiska konsekvenser

Förekomst av rovdjur kan leda till både negativa och positiva socioekonomiska effekter. Det samlade rovdjurstrycket ökar på många platser i landet idag, däribland i Västmanlands län. Det är viktigt att beakta helhetsbilden när det gäller möjliga effekter som kan uppstå. Det kan bland annat vara rädsla och oro i samband med den upplevda risken för den egna säkerheten, men också skador på tamdjur samt ekonomiska effekter i samband med direkta skador och förebyggande åtgärder.

Förekomsten av rovdjur kan även leda till möjligheter i form av turism och jakttillfällen, vilket kan innebära positiva upplevelser och inkomst. Enligt undersökningar är attityderna idag positiva gentemot lodjur och det finns en acceptans för artens förekomst.

Skador på tamdjur, främst får och hundar, i länet som orsakas av lodjur är få men antalet varierar från år till år. På sikt kan en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skyddsjakt eftersom risken för skador kan komma att öka. Detta i sin tur leder till höga kostnader för samhället, minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress, vilket kan resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltning och ortsbefolkningen som följd.

I länets förvaltningsplan tas ansvar för såväl lodjurets långsiktiga överlevnad i länet samt artens samexistens med människorna i länet. Detta återspeglas även i de förvaltningsmål som återfinns i förvaltningsplanen. Länsstyrelsen har genom

sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att den regionala förvaltningsplanen verkställs.

Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

För att uppnå syftet med att stabilisera populationen inom förvaltningsintervallet anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns. Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga.

Gynnsam bevarandestatus

Den svenska lodjursstammen bedöms ha vuxit till cirka 1314 lodjur och lodjuret som art har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet, fanns det efter inventeringen 2015/16 cirka 467 lodjur, beräknat utifrån antalet familjegrupper multiplicerat med omräkningsfaktorn 5,5. Det uttag på lodjur som vid licensjakt, i de avgränsade jaktområdena, sammanlagt planeras fällas i förvaltningsområdet bedöms inte påverka förvaltningsområdets lodjurspopulation nämnvärt och bedömningen är även att den inte äventyrar lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Västmanlands del är miniminivån 3 lodjursföreningar vilket motsvarar cirka 17 lodjur.

I Västmanlands län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 5,5 länsegna familjegrupper, vilket motsvara cirka 30 lodjur, spridda över hela länet (se figur 3). Länsstyrelsen bedömer att ett uttag på 2 lodjur under licensjakt kommer få lodjurspopulationen att hamna mellan 4-5 familjegrupper i enlighet med förvaltningsplanen. Licensjakten kommer därmed inte långsiktigt påverka länets lodjurspopulation i någon större utsträckning. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå, baserat på förra årets inventering och att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Jaktuttag i Västmanlands län

Årets jaktuttag på totalt 2 lodjur bedöms av Länsstyrelsen vara rimligt med hänsyn till samtliga ovanstående faktorer. Vid bedömning av möjligt jaktuttag i Västmanlands län har hänsyn tagits till hur stor andel av lodjursstammen som finns i Västmanland och att jaktuttaget inte ska försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Vidare har Länsstyrelsen utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt på problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation.

I bedömningen ingår också att risken för underbeskattning av lodjursstammen i förhållande till det regionala förvaltningsmålet är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka lodjuret gynnsam bevarandestatus negativt. Jaktresultatet kommer att följas upp noggrant och bidra till kunskapsunderlaget för kommande förvaltningsbeslut, enligt principerna för adaptiv viltförvaltning. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskaper att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all viltförvaltning.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt sträva mot länets beslutade förvaltningsnivå. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning av de stora rovdjuren kan därmed minska den negativa påverkan som rovdjuren kan utgöra mot en traditionell livsstil och därigenom inverka på landsbygdens utveckling i stort. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Västmanlands län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Lodjur återfinns i bilaga 4 a till EU:s Art- och habitatdirektiv över noggrant skyddade arter beträffande vilka staterna enligt artikel 12 ska förbjuda att avsiktligt fånga eller döda exemplar i naturen. Enligt samma artikel är det förbjudet att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Lodjur får enligt 3 § jaktlagen endast jagas om det följer av jaktlagen eller föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av denna lag.

Art- och habitatdirektivets undantagsbestämmelser har införts i svensk lagstiftning genom 23 a - 29 och 31 §§ jaktförordningen. I 23 c § första stycket anges de allmänna förutsättningarna för licensjakt:

”Förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former.”

Enligt förarbetena till svensk jaktlagstiftning ska eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt i första hand regleras genom jakt. I propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik skriver regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur.

I propositionen En hållbar rovdjurspolitik bedömer regeringen att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus och menar att Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas. Regeringen menar att det är viktigt att det i län där miniminivån för en rovdjursart överskrids ges utrymme för en adaptiv ekosystembaserad förvaltning av denna art, så att hänsyn kan tas till bland annat vikande populationer av bytesdjur och socioekonomiska faktorer.

Enligt Kammarrätten i Stockholm är det nödvändigt att det i beslut om undantag från bestämmelserna i artikel 16.1 i Art- och habitatdirektivet anges ett syfte när insamling av djur ska ske, i det här fallet genom licensjakt. Syftet ska vara acceptabelt och undantaget ska vara ändamålsenligt och proportionerligt.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt:

"...från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder".

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna rätten att besluta om licensjakt efter lodjur till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Förvaltningsområdena är indelade enligt 2 § i förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo kan ske med stöd av 23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet föryngringar för arten i

rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-06586-16) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2017.

Beslutet om licensjakt efter lodjur i Västmanlands län 2017 fattas med stöd av 5 b, 9 b, 23 c, 23 d, 24 d och 49 §§ jaktförordningen och Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt efter lo till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. I beslutet beaktas skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, och undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur.

Enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen får undantag medges från förbudet i 31 § jaktlagen att bedriva jakt från motordrivet fort-skaffningsmedel. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen om vägtrafikdefinitioner (2001:559).

Information

Jakt som inte följer villkoren i detta beslut sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelserna för jaktbrott finns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen Västmanland, Västra ringvägen 1, Västerås samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/vastmanland.

Du kan överklaga beslutet

Detta beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten i Luleå, se bilaga 2.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av [REDACTED] med [REDACTED] som föredragande.

Bilagor:

Bilaga 1: Karta över jaktområde

Bilaga 2: Hur man överklagar

Kopia till:

Naturvårdsverket
Viltförvaltningsdelegationen i Västmanland
Länsstyrelserna i mellersta förvaltningsområdet
Skandinaviska lodjursprojektet Skandlynx
Jordbruksverket
Polisen

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

